

DORPSBELANGEN PEKELA

Visie 2024-2028

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
1. Visie/Missie	4
2. Thema's	5
3. Participatie	9
4. Communicatie	10
5. Dorpsagenda 2024-2028	11
Tot slot	12
Bijlage	14

INLEIDING

Voor u ligt onze visie op de ontwikkeling van Pekela voor 2024-2028. Dorpsbelangen Pekela wil samen met gemeente, dorpsbewoners, organisaties en lokale verenigingen de leefbaarheid in het dorp richtinggevend helpen vormgeven.

Pekela is een uniek dorp met veel waar we trots op zijn. Het Pekelder hoofddiep, de akkers en geschiedenis van de Veenkoloniën, een actieve handelsvereniging en verschillende sport- en cultuurverenigingen, Siep&Co, de molens, het Kapiteinshuis en meer en dat willen we koesteren en blijvend aandacht geven.

Door de snel veranderende maatschappij is het nodig om veel energie te steken in dit soort belangrijke zaken, leefbaarheid, duurzame oplossingen voor problemen en wensen en de ontwikkeling van visie op vraagstukken over o.a. onderwijs, infrastructuur en veiligheid.

Dit is aanleiding geweest voor deze dorpsvisie en de oprichting van Dorpsbelangen Pekela. Na de ontvlechting met Veendam maakt gemeente Pekela veel nieuwe plannen voor de toekomst. En met de invoering van de nieuwe omgevingswet per 1-1-2024 zal burgerparticipatie daarbij een steeds grotere en belangrijke rol spelen. Lees hierover meer in het hoofdstuk van de 12 thema's.

Er ligt een uitdagende verduurzamingsagenda voor Pekela en de komende jaren zal er veel veranderen op het gebied van natuur, onderwijs, werken, bouwen, recreëren en wonen. Dorpsbelangen Pekela wil daaraan een positieve bijdrage leveren door aandacht te vragen voor zaken van algemeen belang, het stellen van kritische vragen in de richting van het gemeentebestuur en door dorpsgenoten waar mogelijk extra te informeren.

Dorpsbelangen Pekela is een vrijwilligersinitiatief dat openstaat voor input, feedback en ideeën vanuit bewoners en gemeente, want een leefbare omgeving maken we samen.

1. VISIE/MISSIE

Dorpsbelangen Pekela wil met het schrijven en uitdragen van een dorpsvisie buurtgenoten actief informeren en inspireren om aan te haken bij Dorpsbelangen Pekela. Wat doen we eigenlijk allemaal in ons dorp en past dat nog bij ons en onze omgeving?

Weten wat er speelt en weten waar vragen en kansen liggen is een belangrijk doel voor Dorpsbelangen Pekela. Net als zaken bespreekbaar maken en mensen en organisaties met elkaar verbinden. Met elkaar weten we veel en kunnen we veel bereiken.

- **Visie:** Wat willen we bereiken?

Dorpsbelangen Pekela wil de leefbaarheid in de drie dorpskernen van Pekela vergroten. We willen dat er positief met en over Pekela en haar inwoners wordt gesproken. We willen dat Pekela groeit van krimpgemeente met stadse problemen, naar een gemeente waar toekomstkansen liggen voor jong en oud, arm en rijk en groei. Een plek waar iedereen geïnspireerd kan raken, mee kan doen, veilig kan (op)groeien en zich thuis kan voelen.

Concreet: Dorpsbelangen Pekela wil participeren en samen met buurtgenoten en de gemeente bijdragen aan het verbeteren van de leefbaarheid in Pekela en de reputatie van Pekela. Het is een prachtig dorp met veel om trots op te zijn.

- **Missie:** Hoe gaan we het aanpakken?

Dorpsbelangen Pekela wil constructief en periodiek in gesprek blijven met de gebiedsregisseur en andere beleidsmedewerkers van de gemeente. Daarnaast wil Dorpsbelangen Pekela graag in gesprek komen met actieve, betrokken en deskundige buurtbewoners, lokale ondernemers en enthousiaste bestuurders van lokale initiatieven. Of het nu gaat om grote of kleine projecten, vernieuwing of onderhoud, basisbehoeften of plezier, als we met elkaar focus weten te krijgen op kansen en aandachtspunten, dan zal dat een positief effect hebben op iedereen en het dorp.

Concreet: Dorpsbelangen Pekela vergadert 1 keer per maand. Door bij deze vergaderingen partijen uit te nodigen of door aan te schuiven bij vergaderingen of bijeenkomsten van andere (lokale) partijen die een raakvlak hebben met een algemeen belang, verwachten we goed geïnformeerd te raken en te blijven over wat er in Pekela speelt en op welke vlakken extra aandacht gewenst is en hoe deze aandacht verder gebracht kan worden. Bijvoorbeeld door initiatiefnemers met elkaar in contact te brengen of door initiatieven onder de aandacht te brengen bij de gemeente.

2. THEMA'S

Belangrijke thema's, waarover Dorpsbelangen Pekela de actualiteiten wil volgen en actief wil meedenken in het belang van het dorp, staan hieronder vermeld. Het gaat om 12 thema's waarbij Dorpsbelangen Pekela in kaart wil brengen wat de huidige situatie is rond deze thema's en waar we met deze thema's over een aantal jaar willen staan in Pekela.

Waar hebben bewoners innovatieve ideeën voor? En waar maken bewoners zich zorgen over? Daarover wil Dorpsbelangen Pekela graag het gesprek aan gaan. De thema's willen we iedere 2 jaar evalueren en actualiseren, eventueel met behulp van enquêtes.

- **Veiligheid:** Of het nu gaat om sociale veiligheid, het terugdringen van criminaliteit en vandalisme, de verkeersveiligheid of de veiligheid op het gebied ICT en privacywetgeving. Dorpsbelangen Pekela gaat graag in gesprek met experts en ervaringsdeskundigen om te leren wat er gedaan kan worden om veiligheid te vergroten.

Concreet: Dorpsbelangen Pekela wil 1 keer in de 2 jaar in gesprek met het Sociaal Team om te vernemen wat er zoal speelt en informatie uit te wisselen.

- **Gezondheid:** Hoe staat het op dit moment met de algehele gezondheid van inwoners van Pekela? Hoe staat men tegenover het anti-rook-beleid van de gemeente, gezonde voeding, jeugd op gezond gewicht en sport en bewegen en alle activiteiten die georganiseerd worden?

Blijft er voor inwoners (voldoende) keuze als het gaat om zorgaanbod en hoe zal de zorg richting de toekomst dichtbij huis geboden kunnen blijven worden? Op het gebied van gezondheid zijn er de komende twee jaar veel veranderingen te verwachten.

Concreet: Dorpsbelangen Pekela zal de ontwikkelingen van (gezondheids-)zorg en de effecten die het zal hebben op ons dorp en onze gemeenschap zo goed mogelijk volgen. Hierbij willen we, aan de hand van periodieke gesprekken met de gemeente, toetsen of o.a. keuzevrijheid een wezenlijk onderdeel zal zijn van nieuw beleid en nieuwe keuzes.

- **Wonen:** Dit is een heel breed onderwerp, want hoe zorgen we ervoor dat alle inwoners van Pekela hun huis op een betaalbare manier kunnen verduurzamen? Worden inwoners bijvoorbeeld actief betrokken bij de keuzes rondom de herstructurering van het centrum van Nieuwe Pekela en de investeringen in een nieuwe woonwijk nabij het Heeresmeer? Maar bijvoorbeeld ook; Wordt er voldoende geïnvesteerd en ondernomen om te zorgen dat mensen in hun eigen dorp oud kunnen worden? En hoe zorgen we ervoor dat Pekela, als forensendorp, weer aantrekkelijk wordt voor jongeren en jonge gezinnen?

Concreet: Dorpsbelangen Pekela wil 1 keer in de 2 jaar in gesprek met de huurdersbelangenverenigingen en bijvoorbeeld initiatiefnemers van woonvormen die inzetten op zolang mogelijk, leuk, veilig en zelfstandig (samen)wonen.

- **Werken:** Om te leren op welke wijze Dorpsbelangen Pekela iets kan betekenen op het gebied van werken, werkgelegenheid, re-integratie en (sociaal) ondernemen zullen we voor wat betreft dit thema in gesprek moeten met experts, ondernemers en gemeente.

Concreet: Dorpsbelangen Pekela zal jaarlijks contact zoeken met de Ondernemers Organisatie Pekela en waar mogelijk of noodzakelijk kritische vragen stellen en suggesties geven in de richting van het gemeentebestuur.

- **Welzijn en Leefbaarheid:** Ook dit is een heel breed onderwerp. Welzijn gaat over de mate van tevredenheid en leefbaarheid en over de aantrekkelijkheid van het dorp om er te wonen, te leven, te sporten, elkaar te ontmoeten, te spelen en elkaar om hulp te vragen.

Hoe aantrekkelijk is Pekela en zijn haar inwoners tevreden? Zijn er bijvoorbeeld voldoende, uitdagende sportvoorzieningen, dorpshuizen, verenigingen, sociale evenementen, maar ook bibliotheken, zorg nabij, jeugdzorg, financiële maatjes, recreatiemogelijkheden en zwembles voor kinderen? Welke (buurt)initiatieven zijn er al en zijn ze goed in beeld? Wat mist er nog en welke initiatieven hebben mogelijk ondersteuning nodig?

Concreet: Om hier een goed beeld van te krijgen zal Dorpsbelangen Pekela voor een groot deel gevoed moeten worden vanuit de gemeenschap. We zullen op dit vlak ons netwerk moeten echt nog moeten vergroten. Mogelijk zullen we daarbij (op termijn) Sociale Media en of enquêtes gebruiken. Daarnaast zullen we regelmatig contact zoeken met de Adviesraad Sociaal Domein.

- **Onderwijs:** Landelijk gezien is dit een thema met veel zorgelijke ontwikkelingen. Steeds meer jongeren blijken laaggeletterd en hebben daardoor een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. De kansongelijkheid is groot, maar ook de druk op onderwijs is groot. Het tekort aan kwalitatief goed onderwijspersoneel wordt steeds nijpender.

Waar zit de uitstroom? Waar zitten de knelpunten? En wat doen we als beroepen 'uitsterven' en er te weinig technische en praktijkmensen zijn? Wordt er voldoende benadrukt dat hier ook kansen liggen voor Pekela? Hoeveel (LBO en MBO-opgeleide) technische en praktijkmensen zijn er in Pekela? Hoe zorgen we ervoor dat niet alleen de knelpunten, maar juist ook de kansen in beeld komen en benut worden?

Concreet: Dorpsbelangen Pekela zal ingangen zoeken en proberen om jaarlijks in gesprek te treden met schoolbesturen, peuterwerk en docenten. Het thema zal ook regelmatig besproken worden in gesprekken met de gemeente.

- **Bereikbaarheid:** Hoe staat het met de aansluitingen op de grote wegen in de richting van grotere plaatsen in onze omgeving? Hoe staat het met het openbaar vervoer en de kansen voor studenten om thuis te blijven wonen en toch te kunnen studeren in de stad bijvoorbeeld? En dichterbij huis, wat is het gevoel van bereikbaarheid binnen de huidige ontwikkelingen rondom de bruggen in ons dorp.

Concreet: Ook bij dit onderwerp gaat het vooral om de beleving die inwoners hiervan hebben. Dorpsbelangen Pekela zal daarom actuele ontwikkelingen rondom dit thema zoveel mogelijk volgen.

- **Milieu:** Recent is er op het gebied van Groen en Water een nieuwe gemeentelijke visie geschreven. En dat we met elkaar de schouders eronder moeten zetten om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan of op z'n minst het hoofd te bieden, daar raken steeds meer mensen het over eens.

Concreet: Op het gebied van milieu worden er verschillende initiatieven ontplooid en wij zullen dat met belangstelling volgen. Waar mogelijk zullen we hierbij ons netwerk inzetten en optreden als verbinder.

- **Duurzaamheid:** Het toekomstbestendig maken van woningen, bedrijfspanden, dorpshuizen, sport/recreatie-gebouwen, wegen en bruggen ligt bij dit onderwerp voor de hand en die opgave is groot. Maar binnen dit thema valt ook te denken aan het zoeken naar initiatieven waarmee het dorp en haar inwoners meer zelfvoorzienend kunnen worden.

Concreet: Dorpsbelangen Pekela laat zich over dit onderwerp graag informeren door experts en actieve inwoners die vanuit interesse al veel ervaring hebben opgedaan met dit onderwerp. Een jaarlijks gesprek met Pekela Duurzaam en of andere duurzaamheidsinitiatieven in en om Pekela zal positief aan bijdragen.

- **Kunst en Cultuur:** Welke kunst is er in ons dorp en in welke staat verkeren deze kunstwerken? Hoe is het gesteld met het cultureel erfgoed van de Veenkoloniën? Volksfeesten, markten en festivals etc., wat willen we in de toekomst behouden of juist vernieuwen?

Concreet: Dorpsbelangen Pekela heeft op dit moment nog geen compleet beeld van wat er allemaal te doen en te zien is in Pekela. Wel staat Dorpsbelangen Pekela al in contact met partijen die op het gebied van kunst en cultuur het dorp willen (blijven) verrijken. Zodra er meer concrete informatie beschikbaar is zullen we dit delen via onze website.

- **Recreatie en Toerisme:** Het Pekelder diep, de parken, recreatieplassen, volkstuintjes, wandel-, fiets- en vaarroutes, terrassen, kampeerplaatsen en bezienswaardigheden. Wat maakt het dat mensen graag nog wat langer in Pekela blijven of (regelmatig) eens terugkomen?

Concreet: Dorpsbelangen Pekela zal in haar steeds verder groeiende netwerk zoeken om ook dit onderwerp aandacht te kunnen geven.

- **Nieuwe omgevingswet:** De Omgevingswet gaat over de ruimte waarin mensen wonen, werken en ontspannen. Deze nieuwe wet voegt oude wetten samen en bevat regels voor wat er buiten te zien, horen en ruiken is. Een vergunning aanvragen voor een nieuw plan of idee kan in het nieuwe digitale Omgevingsloket. In dit loket staan alle regels en plannen van gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 ingegaan.

Op 31 okt heeft de 2^e kamer een motie aangenomen en Hugo de Jonge heeft aangegeven dat de wet staatsrechtelijk is aangenomen. Er komt waarschijnlijk een commissie die de wet over 2 jaar zal evalueren. Hieraan vooraf zal een werkgroep formuleren waar de evaluatie aan moet voldoen.

Visie 2024-2028

Dorpsbelangen Pekela

Concreet: Voor bewoners kan deze wet bijvoorbeeld betekenen dat iemand, die iets van plan is waar een vergunning voor nodig is, aantoonbaar moet kunnen laten zien dat er overleg is geweest met de buurt en dat er gezocht is naar draagvlak. Dit geldt voor particuliere en zakelijke initiatiefnemers. Ook lokale overheden moeten zorgen dat ze participatie aantoonbaar maken aan het begin van verandertrajecten en nieuw beleid.

Dorpsbelangen Pekela wil door een actieve, betrokken houding en structureel overleg met gemeente, dorpsgenoten en lokale initiatiefnemers aandacht vragen voor zaken van algemeen belang en participatie stimuleren. Hiervoor zal Dorpsbelangen Pekela aan de hand van een dorpsagenda zoveel mogelijk gesprekken voeren met initiatiefnemers, belanghebbenden en belangstellenden.

3. PARTICIPATIE

Hoe komen we als Dorpsbelangen nog meer in verbinding met het dorp? En op welke manier trekken we samen op met de gemeente en lokale initiatieven? Dorpsbelangen Pekela zal actief op zoek gaan naar praktische manieren om participatie in en rond ons dorp groter te maken.

We willen door in overleg te treden met de gemeente, bijdragen aan het informeren van buurtgenoten. Transparant, tijdig en in begrijpelijke taal, zijn daarbij belangrijke uitgangspunten.

Daarnaast wil Dorpsbelangen Pekela in de aankomende 2 jaar niet alleen inventariseren wat er zoal speelt in het dorp, maar tevens (per thema) een aantal concrete doelen stellen. Om hier een effectieve invulling aan te geven is het belangrijk dat er eerst veel informatie wordt ingewonnen vanuit het dorp en dat er een groot netwerk wordt opgebouwd.

Wellicht dat het mogelijk wordt om op termijn voor ieder thema een werkgroep te formeren van betrokken dorpsgenoten die het thema een warm hart toedragen, er affiniteit mee hebben, of er beroepsmatig mee verbonden zijn.

De aankomende twee jaar zullen we dus moeten kijken of Dorpsbelangen Pekela als organisatie kan groeien en meer verweven kan raken met het dorp en al haar activiteiten en ontwikkelingen.

4. COMMUNICATIE

Vooralsnog zal Dorpsbelangen Pekela met inwoners communiceren via de website en Sociale Media. Het zal voornamelijk gaan om korte berichten over (kennismakings-)gesprekken met lokale organisaties en initiatieven.

Daarnaast zullen we de lokale actualiteiten zo goed mogelijk volgen en monitoren of er voldoende en duidelijk gecommuniceerd wordt vanuit de overheid in de richting van inwoners. En waar nodig zullen we gevraagd en ongevraagd adviseren, feedback geven en of suggesties doen.

Om zichtbaar te zijn en kennis te maken met bewoners en (nieuwe) initiatieven in Pekela, zullen we als Dorpsbelangen jaarlijks op minimaal 1 dorpsmarkt aanwezig zijn met een stand.

■

Hulp, suggesties en feedback in de richting van Dorpsbelangen Pekela zijn erg welkom. En daar zullen wij dan ook geregeld om vragen.

Vragen kunnen gesteld worden via Sociale Media; Messenger, Facebook, Instagram of via E-mail.

Wij zullen waar mogelijk spoedig op berichten reageren, maar wij zijn allemaal vrijwilligers en dus vragen wij wel om enig geduld.

5. DORPSAGENDA 2024-2028

Met de inventarisatie van wat er in Pekela speelt en zoal georganiseerd wordt, willen we samen met buurtgenoten en gemeente graag een dorpsagenda maken. Een lijst met acties en onderwerpen die inwoners belangrijk vinden voor ons dorp en waar ze zich voor willen inzetten.

Zo'n lijst kan een leidraad vormen voor de vergaderingen van Dorpsbelangen Pekela en de gesprekken die we willen voeren met gemeente, organisaties en initiatiefnemers. Zo verwachten we op den duur steeds beter en tijdiger zicht te krijgen op actuele zaken.

Als we weten, wat wanneer speelt, kunnen we op een effectieve manier tijd aandacht besteden en aandacht vragen voor actuele thema's.

In 2024 zullen we een begin maken met een dorpsagenda en deze publiceren op onze website. www.dorpsbelangenpekela.nl

TOT SLOT

Dorpsbelangen Pekela bestaat uit een aantal enthousiaste mensen uit Oude-, Nieuwe- en Boven Pekela. Samen met buurtgenoten, lokale organisatie en de gemeente willen we de leefbaarheid in de gemeente Pekela optimaliseren. We nodigen dan ook iedereen uit om hierover met ons mee te praten en mee te denken!

We zijn trots op onze gemeente en dat willen we graag uitdragen en zichtbaar maken. Maar we willen ook kritisch zijn over zaken die misschien niet goed gaan, of zaken beter zouden kunnen. Wij willen aandacht vragen voor knelpunten, verbeterpunten en zaken van algemeen belang en voor transparante en begrijpelijke communicatie.

Dorpsbelangen Pekela is nadrukkelijk geen actiegroep en ook kunnen wij ons niet bezig houden met individuele problemen van inwoners. Maar wat wij wel willen is er samen met dorpsgenoten voor zorgen dat Pekela bekend wordt als kansrijke gemeente waar het goed wonen, werken, leren en recreëren is.

Dorpsbelangen Pekela is daarom op zoek naar actieve leden en zal zich inzetten om het netwerk uit te breiden en deze visie verder vorm te geven en ten uitvoer te brengen.

**Benieuwd of een rol binnen dorpsbelangen bij jou past?
Neem dan (per E-mail) contact met ons op.**

Pekela, 3 januari 2024

Namens Dorpsbelangen Pekela,

Janny Heijerman
Rebecca Roelans
Farisa de Vries
Rob Vergouw
Peter Koerts (penningmeester)
Jelly Stapert (secretaris)
Ester Boekholt (voorzitter)

BIJLAGE

BRONDOCUMENTEN

Op deze plek verzamelen we relevante brondocumenten

- **Document 1:** [dorpsbelangenpekela - Statuten](#)
- **Document 2:** [dorpsbelangenpekela - Huishoudelijk reglement](#)
- **Document 3:** [dorpsbelangenpekela - Handboek Goed Bestuur](#)

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/omgevingswet>
- [Uitgave-werk-van-dorpsbelangen.pdf \(groningerdorpen.nl\)](#)